

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. rugsėjo 8 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas), Andžej Maciejewski ir Gedimino Sagačio, susipažinusi su 2022 m. rugpjūčio 24 d. paduotu **atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Ad limina“** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 24 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovė UAB „Ad limina“ padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. gegužės 24 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės BUAB „Architello statyba“ ieškinį atsakovėms Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI) ir UAB „Ad limina“ dėl mokesstinės nepriemokos perėmimo sutarties pripažinimo niekine ir negaliojančia, VMI sprendimo ir jo pagrindu padarytų įskaitymų panaikinimo, restitucijos taikymo bei alternatyvių reikalavimų. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išspręsdamas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Atsakovas kasaciniame skunde nurodė: 1. Mokesčio permokos (skirtumo) grąžinimo (įskaitymo) taisyklių, patvirtintų VMI viršininko 2004 m. gruodžio 7 d. įsakymu Nr. VA-186 (toliau – Taisyklės) 21 punkte numatytą VMI pareigą įvertinti skolos perėmėjo (ieškovės) galimybes padengti perimaną skolą (mokesstinę nepriemoką) prilygindami imperatyviai įstatymo normai, teismai nepagrįstai plečiamai išaiškino ir pritaikė [CK](#) 1.80 straipsnyje įtvirtintą sandorio negaliojimo pagrindą. Aptariamoms pareigoms įgyvendinimas yra išimtinė VMI diskrecija ir negali nulemti skolos perkėlimo sandorio galiojimo. Toks plečiamas [CK](#) 1.80 straipsnio aiškinimas sudarė sąlygas nepagrįstai bei neproporcingai įsiterpti į privačius santykius, negaliojančiais pripažįstant visus 3 ginčo sandorius (mokesstinę sutartį, ją patvirtinančią VMI sprendimą ir VMI įskaitymus), nors draudimą disponuoti areštuotu turtu pažeidė tik vienas iš jų – VMI įskaitymai.

2. Nusprendami taikyti restituciją tiek tarp ieškovės ir VMI, tiek tarp kasatorės bei VMI (t. y. priteisiant ieškoviui iš VMI neteisėtų VMI įskaitymų sumą, ir kartu tokią pačią sumą priteisiant VMI iš kasatorės), teismai iš esmės pažeidė [CK](#) 6.145 straipsnio 2 dalies teisės normas, nustatančias restitucijos netaikymą tuo atveju, kai jos pritaikymu vienos iš šalių padėtis nepagrįstai pagerėtų, o kitos nepagrįstai pablogėtų. Teismai neatsižvelgė į faktą, kad ginčo sandoriai pripažinti negaliojančiais vien dėl atsakovės VMI nulemtų aplinkybių. Tokiu būdu atsakovė VMI, pažeidusi imperatyvų draudimą disponuoti areštuotu turtu, bei netinkamai įgyvendinusi savo pareigą įvertinti skolos perėmėjos ieškovės galimybes padengti perimaną mokesstinę skolą, kompensavo kasatorės sąskaita, nors kasatorė jokių neteisėtų veiksmų neatliko ir prie ginčo sandorių negaliojimo neprisidėjo. Toks restitucijos pritaikymas nepagrįstai pablogina kasatorės padėtį ir pagerina VMI padėtį – pareiga grąžinti 20 000 Eur iš esmės buvo perkelta kasatorei.

3. Nusprendami neskirti bylinėjimosi išlaidų, kurias kasatorė patyrė bylą nagrinėjant pirmąjį kartą (t. y. nepriteisti jų iš ieškovės), teismai pažeidė [CPK](#) 93 straipsnio 4 dalyje įtvirtintas bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisykles, numatančias pagrindą nukrypti nuo bendrųjų bylinėjimosi išlaidų paskirstymo taisyklių, atsižvelgiant į šalies procesinio elgesio tinkamumą ir įvertinant priežastis, dėl kurių bylinėjimosi išlaidos susidarė. Byloje nevertintas faktas, kad visos kasatorės bylinėjimosi išlaidos, susijusias su bylos nagrinėjimu pirmąjį kartą, nulemė ieškovė, neaiškiai suformulavusi pradinį ieškinio reikalavimus ir juos pareiškdamą ne tam asmeniui (ne atsakovei VMI, o vien kasatorei), o tai lėmė bylos grąžinimą nagrinėti pakartotinai. Nebuvo pagrindo bylinėjimosi išlaidų, kurias kasatorė patyrė dėl ieškovės procesinių klaidų, nepriteisti iš ieškovės.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad argumentai, kuriais pasisakoma dėl netinkamo teisės normų taikymo, nepatvirtina [CPK](#) 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytų kriterijų kasacijai. Kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Dėl nurodytų priežasčių yra pagrindas konstatuoti, kad kasacinio skundo argumentais nepagrindžiamas teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinis skundas neatitinka [CPK 346 straipsnio](#), 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakyta priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, grąžintinas už jį sumokėtas žyminis mokestis ([CPK](#) 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti 450 (keturis šimtus penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. rugpjūčio 17 d. AB SEB banke jį sumokėjusiai UAB „Ad limina“.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Virgilijus Grabinskas

Andžej Maciejevski

Gediminas Sagatys